

NHỮNG NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA LUẬT BÁO CHÍ NĂM 2016

Sáng 05/4/2016, Quốc hội đã biểu quyết thông qua Luật Báo chí với số phiếu tán thành cao. Luật Báo chí năm 2016 sẽ có hiệu lực từ ngày 01 tháng 01 năm 2017. So với Luật Báo chí hiện hành, Luật Báo chí năm 2016 đã quy định một số nội dung mới như sau:

Về kết cấu của Luật:

- Luật Báo chí năm 1989 gồm 7 chương, 31 điều; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Báo chí năm 1999 đã bổ sung 6 điều và bỏ 1 điều. Sau khi sửa đổi, bổ sung năm 1999, Luật Báo chí có 36 điều.

- Luật Báo chí năm 2016 gồm 6 chương với 61 điều (tăng 25 điều), trong đó có 32 điều xây dựng mới, 29 điều sửa đổi, bổ sung các quy định của Luật Báo chí hiện hành.

Kết cấu các chương của Luật Báo chí năm 2016 đã bỏ chương quản lý nhà nước về báo chí, thay đổi kết cấu chương III (Nhiệm vụ quyền hạn của báo chí), chương IV (Tổ chức báo chí và nhà báo) của Luật Báo chí 1999 thành chương III (Tổ chức báo chí) và chương IV (Hoạt động báo chí) trong Luật Báo chí năm 2016.

Về nội dung mới của Luật:

Thứ nhất, quy định về quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí của công dân: Luật Báo chí năm 2016 đã kết cấu Chương II với 04 điều quy định cụ thể về quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí của công dân, trong đó quy định công dân có quyền: Sáng tạo tác phẩm báo chí, cung cấp thông tin cho báo chí, phản hồi thông tin trên báo chí, tiếp cận thông tin báo chí, liên kết với cơ quan báo chí thực hiện sản phẩm báo chí, in và phát hành báo in; góp ý kiến, phê bình, kiến nghị, khiếu nại, tố cáo trên báo chí đối với các tổ chức của Đảng, cơ quan Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội; tổ chức chính trị - xã hội, nghề nghiệp; tổ chức xã hội; tổ chức xã hội - nghề nghiệp và thành viên của các cơ quan, tổ chức đó.

Thứ hai, về đối tượng thành lập cơ quan báo chí được quy định tại Điều 14 Luật Báo chí năm 2016, ngoài các đối tượng thành lập cơ quan báo chí theo luật hiện hành đã bổ sung một số đối tượng được thành lập tạp chí khoa học, như: Cơ sở giáo dục đại học theo quy định của Luật Giáo dục đại học; tổ chức nghiên cứu khoa học, tổ chức nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ được tổ chức dưới hình thức viện hàn lâm, viện theo quy định của Luật Khoa học và Công nghệ; bệnh viện từ cấp tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hoặc tương đương trở lên.

Quy định trên cho phép các cơ sở giáo dục và tổ chức khoa học và công nghệ thuộc loại hình tư thực, có đầu tư của nước ngoài được phép ra tạp chí khoa học.

Thứ ba, Luật Báo chí năm 2016 đã bổ sung quy định về liên kết trong hoạt động báo chí tại Điều 37, trong đó quy định cụ thể lĩnh vực, nội dung các cơ quan báo chí được phép liên kết với cơ quan báo chí khác, pháp nhân, cá nhân có đăng ký kinh doanh phù hợp với lĩnh vực liên kết; thời lượng tối đa được phép liên kết trong kênh phát thanh, kênh truyền hình phục vụ nhiệm vụ chính trị, thông tin tuyên truyền thiết yếu theo quy định và kênh thời sự - chính trị tổng hợp; thời lượng tối đa mà cơ quan báo nói, báo hình có hoạt động liên kết sản xuất toàn bộ kênh phát thanh, kênh truyền hình. Cơ quan báo chí chủ động thực hiện, chịu trách nhiệm mà không phải xin phép cơ quan quản lý nhà nước về báo chí, nhằm cải cách thủ tục hành chính, bảo đảm tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm của cơ quan báo chí.

Thứ tư, về quyền tác nghiệp của báo chí, Luật Báo chí năm 2016 đã quy định cụ thể về trách nhiệm cung cấp thông tin cho báo chí của cơ quan, tổ chức, người có trách nhiệm; những thông tin cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền có quyền từ chối cung cấp thông tin cho báo chí. Đồng thời quy định giới hạn việc cơ quan báo chí, nhà báo chỉ phải tiết lộ người cung cấp thông tin chỉ khi có yêu cầu bằng văn bản của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân, Chánh án Tòa án nhân dân cấp tỉnh và tương đương trở lên cần thiết cho việc điều tra, xét xử tội phạm rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng. Đồng thời, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân, Chánh án Tòa án nhân dân cấp tỉnh và tương đương trở lên có trách nhiệm tổ chức bảo vệ người cung cấp thông tin sau khi tên của họ được tiết lộ.

Thứ năm, quy định về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo đã được luật hóa, trong đó Luật Báo chí năm 2016 quy định Hội nhà báo Việt Nam có nhiệm vụ ban hành và tổ chức thực hiện quy định về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo; nhà báo có nghĩa vụ tuân thủ quy định về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo và sẽ bị thu hồi thẻ nhà báo khi vi phạm về đạo đức nghề nghiệp gây hậu quả nghiêm trọng.

Thứ sáu, về hoạt động kinh doanh dịch vụ của cơ quan báo chí: Luật Báo chí năm 2016 quy định mở hơn Luật Báo chí hiện hành về hoạt động kinh doanh, dịch vụ của cơ quan báo chí, thể hiện tại điểm c khoản 2 Điều 21 quy định: nguồn thu của cơ quan báo chí gồm thu từ hoạt động kinh doanh, dịch vụ của cơ quan báo chí, các đơn vị trực thuộc cơ quan báo chí.

Thứ bảy, về những hành vi bị cấm trong hoạt động báo chí: Điều 9 Luật Báo chí năm 2016 đã quy định cụ thể hơn, rõ ràng hơn một số hành vi so với Luật Báo chí hiện hành, có bổ sung một số hành vi như: Thông tin quy kết tội danh khi chưa có bản án của tòa án, thông tin ảnh hưởng đến sự phát triển bình thường về thể chất và tinh thần của trẻ em, thông tin về những chuyện thần bí gây hoang mang trong xã hội, ảnh hưởng xấu đến trật tự, an toàn xã hội và sức khỏe của cộng đồng....

Thứ tám, về cải chính và xử lý vi phạm: Nhằm đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân bị báo chí thông tin sai sự thật, Luật Báo chí năm

2016 đã bổ sung một số quy định mới về cải chính như: Báo chí điện tử, ngoài việc đăng, phát lời cải chính, xin lỗi còn phải gỡ bỏ ngay thông tin sai sự thật đã đăng, phát; thông tin cải chính, xin lỗi phải được lưu giữ trên báo ít nhất là 07 ngày kể từ ngày đăng, phát cải chính, xin lỗi. Các cơ quan báo chí, trang thông tin điện tử tổng hợp đã đăng, phát thông tin của cơ quan báo chí khác có nội dung phải cải chính, xin lỗi cũng phải thực hiện đăng lại cải chính, lỗi của cơ quan báo chí vi phạm. Đồng thời quy định cụ thể vị trí cải chính đối với từng loại hình báo chí.

Luật Báo chí năm 2016 đã bổ sung quy định mới về xử lý vi phạm như: Cơ quan báo chí bị thu hồi giấy phép hoạt động báo chí, giấy phép xuất bản thêm ấn phẩm báo chí, phụ trương, sản xuất thêm kênh phát thanh, kênh truyền hình, chuyên trang của báo điện tử và cơ quan, tổ chức bị thu hồi giấy phép xuất bản đặc san, bản tin khi đăng, phát thông tin vi phạm quy định tại Điều 9 gây ảnh hưởng rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng.

Thứ chín, Luật Báo chí năm 2016 đã quy định nhiều nội dung cởi mở và thông thoáng hơn so với quy định pháp luật báo chí hiện hành, như:

- Về điều kiện cấp thẻ nhà báo: Điểm c khoản 1 Điều 27 quy định: Đối với trường hợp cấp thẻ lần đầu, phải có thời gian công tác liên tục tại cơ quan báo chí đề nghị cấp thẻ từ 02 năm trở lên tính đến thời điểm xét cấp thẻ (pháp luật báo chí hiện hành quy định là 03 năm).

- Về đặt văn phòng đại diện của cơ quan báo chí: Luật Báo chí năm 2016 quy định cơ quan báo chí có nhu cầu đặt văn phòng đại diện gửi một bộ hồ sơ đến Ủy ban nhân dân cấp tỉnh nơi cơ quan báo chí đặt văn phòng đại diện để thông báo trước khi văn phòng đại diện hoạt động 15 ngày (pháp luật báo chí hiện hành quy định phải được sự đồng ý bằng văn bản của Sở Thông tin và Truyền thông).

- Về hoạt động hợp tác của báo chí Việt Nam với nước ngoài: Luật Báo chí năm 2016 đã bỏ quy định phải xin phép cơ quan có thẩm quyền đối với việc phát hành, truyền dẫn, phát sóng sản phẩm báo chí ra nước ngoài; thuê chuyên gia, cộng tác viên nước ngoài; cử nhà báo hoạt động báo chí ở nước ngoài; thành lập văn phòng đại diện ở nước ngoài; hoạt động hợp tác với nước ngoài.

Thứ mười, Luật Báo chí năm 2016 đã pháp điển hóa quy định tại các Nghị định của Chính phủ để đưa vào luật, đồng thời bổ sung một số quy định mới để điều chỉnh hoạt động báo chí, cụ thể là các quy định về: Chính sách của Nhà nước về phát triển báo chí; thay đổi cơ quan chủ quản của cơ quan báo chí; hoạt động hợp tác của báo chí Việt Nam với nước ngoài; hoạt động báo chí của báo chí nước ngoài, cơ quan đại diện nước ngoài, tổ chức nước ngoài tại Việt Nam; bảo vệ nội dung các chương trình phát thanh, chương trình truyền hình, báo điện tử; phản hồi thông tin...

